

Pracovní list – český jazyk – 7. ročník

procvičování: slovesný rod, věta D, J, větný ekvivalent, podmět, přísudek, shoda přísudku s podmětem

SLOVESNÝ ROD

Podtrhni ve větách vlnovkou tvary zvratných sloves (tj. sloveso+zájmeno se), která vyjadřují trpný rod (náповěda – do věty, kde je sloveso v rodě činném můžeš smysluplně doplnit správný tvar zájmena SÁM, u vět se slovesem v rodě trpném to nejde):

Děti se koupaly na koupališti. Tyto domy se stavěly několik let. Knihy se v knihovně půjčují každý den. Vlk se vracel z lesa. Dnes se hraje Dvořákova opera Rusalka. Jirka se snažil překonat svůj osobní rekord. Podívejte se na to. V továrně se vyrábějí součástky do aut.

Podtrhni ve větách slovesné tvary (jsou v rodě činném), **převeď je do rodu trpného a věty napiš**. Vzor: Koně táhli (rod činný) vůz naložený dlouhými kládami. Vůz naložený dlouhými kládami byl tažen (rod trpný) koňmi.

Knihu vytiskli ozdobným písmem. –

Lišku zlákala návnada. –

Stěny vymalovali nabílo. –

V galerii vystavili obrazy starých mistrů. –

Pazourek využívali pravěcí lovci k mnoha účelům. –

VĚTY DVOJČLENNÉ, JEDNOČLENNÉ A VĚTNÝ EKVIVALENT

Doplň do tabulky správně písmena vět z nabídky:

a) Stýská se mi. b) Musíme se víc snažit. c) Pohádka pro děti. d) Rozejděte se! e) V pokoji bylo uklizeno. f) Výborně!
g) Nastala zima. h) Brrr! i) Začalo pršet.

VĚTA DVOJČLENNÁ	VĚTA JEDNOČLENNÁ	VĚTNÝ EKVIVALENT

PODMĚT

Rozliš věty s podmětem nevyjádřeným (podmět napiš do závorky nad větu) **a věty s podmětem všeobecným** (podtrhni je):

Máte rádi zmrzlinu? U nás v kině to hráli celý týden. Na tohle vážně nemám čas! Benzín prodávají i do kanystrů. V neděli pojedeme k babičce. Vůbec se mi neozval. Psali o tom v novinách.

PŘÍSUDEK

Podtrhni ve větách přísudek (vlnovkou) a přísudek vyjádřený citoslovcem změň na slovesný a naopak - slovesný přísudek změň na citoslovečný (můžeš upravit slovosled). Věty napiš: (vzor: Vrabec frr na strom. – Vrabec uletěl na strom.)

Najednou někdo buch, buch na dveře. -

Auto hlasitě zatroubilo. -

Liška šup do nory. -

Pes zavrčel a zaštěkal na kočku. -

Veverka skočila na strom. -

Ježek dupy dup a šup do křoví. -

Nahrad' sloveso BÝT vhodnějším slovesem tak, aby smysl věty zůstal zachován. Věty napiš: (vzor: Lampa je v koutě u okna. – Lampa **stojí v koutě u okna.)**

Děti **jsou** na pískovišti. -

Prádlo **je** na balkoně. -

Přednáška **byla** v přednáškovém sále. -

Je na světě nějaká spravedlnost? -

Jídlo **je** na sporáku. -

Kapr **byl** u nás před Vánoce ve vaně. -

Ve větách podtrhni vlnovkou přísudek a do závorčky za větou doplň, zda se jedná o přísudek slovesný (Přs) nebo přísudek jmenný se sponou (Přjs):

Padá mokrý sníh. (___) V pokoji zazvonil telefon. (___) Český pravopis je obtížný. (___) Rád bych vám pomohl. (___) Taťka je dobrý řidič. (___) Ta židle je volná? (___) Křesla potřebují nový potah. (___) Strýc se stal předsedou sportovního klubu. (___)

V následujících větách změň přísudky jmenné se sponou na přísudky slovesné. Věty napiš. Smysl věty musí zůstat zachován: (vzor: Kamarád není moc dobrý plavec. – Kamarád moc dobře neplave.)

Sýr v lednici byl zkažený. -

Nejsem fanouškem této hudební skupiny. -

Můj kamarád je vášnivý šachista. -

Zeleninový salát byl velmi chutný. -

Romana je velký smíšek. -

Byl jsem tím mile překvapen. -

A nyní naopak – ve větách změň přísudky slovesné na přísudky jmenné se sponou. Věty napiš: (vzor: Teta prodává v obchodním domě. – Teta je prodavačka v obchodním domě.)

Eva se vždy elegantně obléká. -

Pavel výborně běhá. -

Listí už opadalo. -

Horolezec se výstupem velmi unavil. -

Maminka vášnivě ráda čte detektivky. -

Bratr opravuje v autoservisu auta. -

SHODA PŘÍSUDKU S PODMĚTEM

Tyto věty převed' (napiš) do množného čísla a podtrhni v nich podmět (rovnou čarou) a přísudek (vlnovkou):

Dřevorubec kácel stromy napadené kůrovcem. -

Kotě běhalo za klubíčkem. -

Srna se pásla u lesa. -

Lampa nám svítila do očí. -

Lev se uložil do stínu pod vysoký strom. -

Poštovní holub přinesl vzkaz. -

Sokol kroužil nad polem. -

Les šuměl ve větru. -

Film o rytířích se nám líbil. -

Šedý osel hýkal v ohradě. -

Děda sedával s dýmkou venku. -